

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn Referensår 2013

JO0205

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	2
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	3
A.13 Internationell rapportering	3
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Svartsbortfall	6

2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	9
B.3	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	10
4.1	Jämförbarhet över tiden	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	10
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	10
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Jordbruksverket
<i>Postadress:</i>	551 82 Jönköping
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8
<i>Kontaktperson:</i>	Ann-Marie Karlsson
<i>Telefon:</i>	036-15 59 33
<i>Telefax:</i>	036-34 01 96
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Jordbruksverket
<i>Postadress:</i>	551 82 Jönköping
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8

Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

-

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

-

A.10 Syfte och historik

EAA är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn. Denna beskrivning avser fördelningen av den makroskattning av värdet av jordbrukets produktion av varor till producentpris som tas fram på nationell nivå efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Det totala värde som fördelas redovisas i vårt Statistiska meddelande JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. EAA på nationell nivå har tagits fram sedan 1995. Dessförinnan gjordes i Sverige den s.k. sektorkalkylen. År 2013 är första gången som resultat för EAA i den officiella statistiken redovisas efter region, driftsinriktning och storleksgrupp åkermark.

A.11 Statistikanvändning

Fördelningen av EAA kan användas som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av var inom jordbrukssektorn som jordbrukets produktionsvärde skapas.

A.12 Upplägning och genomförande

Värdet av jordbruksvaror i EAA till producentpris har fördelats efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Fördelningen har gjorts som en modellberäkning som tar hänsyn till att hektarskördarna varierar mellan olika län. Fördelningen har gjorts genom att det totala värdet för varje delpost i EAA har dividerats med den totala arealen för grödan eller det totala antalet djur. Värdena per hektar och per djur har därefter multiplicerats med de arealer och djur som varje jordbruksföretag har. Värden per hektar och per djur har då erhållits. Dessa värden har sedan multiplicerats med de arealer och de djur varje

enskilt företag i Lantbruksregister har. När detta gjorts har vi summerat de enskilda jordbruksföretagens värden för de grupper vi redovisar, t.ex. storleksgrupp åker.

I värdet till producentpris ingår inga stöd. För att också redovisa stödets storlek har vi samarbetat de stödregister som förs vid Jordbruksverket med Lantbruksregistret. Produktstöd är stöd som ingår i baspriset i EAA och alltså består av stöd som betalas ut per djur eller per kilo mjölk. Produktionsstöd är stöd som betalas ut oberoende av vad som produceras, som gårdsstöd, eller har andra syften, t.ex. att stödja miljövänlig produktion som ekologisk odling. När värdet av stöd jämförs med värdet av jordbruksvaror kan noteras att vissa stöd är en kompensation för merkostnader, som djurvälståndsstöden, eller för lägre intäkter, som stödet till ekologisk odling.

A.13 Internationell rapportering

-

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

EAA på nationell nivå baseras på statistik från ett stort antal källor, i första hand från annan officiell statistik på jordbruksområdet men även från särskilda undersökningar samt information från stödregistren vid Jordbruksverket. Den fördelning som gjorts innefattar dels en modellberäkning av värdet till producentpris av de varor som produceras vid varje enskilt jordbruksföretag. Fördelningen av stöden bygger på en samarbetning av Jordbruksverkets stödregister med Lantbruksregistret. Stöden fördelas därmed också på varje enskilt företag.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

- Värdet av jordbrukssektorns produktion av jordbruksvaror till producentpris
- Värdet av produktstöd och produktionsstöd
-

1.1.1 Objekt och population

De objekt som i EAA anses tillhöra jordbrukssektorn utgörs av företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn.

Målpopulationen utgörs av mängden av alla objekt i landet. I fördelningen ingår dock endast de verksamheter som knyts till jordbruksföretaget i Lantbruksregistret. Det innebär att uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, rensköt-

sel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn inte fördelas. Dessa verksamheter skapar cirka 4 % av värdet av jordbrukssektorns produktion av varor.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- Värdet av jordbrukets produktion av vegetabilier till producentpris
- Värdet av jordbrukets produktion av djur till producentpris
- Värdet av jordbrukets produktion av animalieprodukter till producentpris
- Det sammanlagda värdet av produktstöd och produktionssubventioner för grupper av stöd (gårdsstöd, kompensationsbidrag, miljöersättningar och nationella stöd).

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typen total.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter

- Län
- Storleksgrupp åker
- Driftsinriktning efter svensk typologi enligt JO 35 SM 1401 ”Jordbruksföretagens driftsinriktning 2013, svensk typologi”
- Heltidsjordbruk

1.1.5 Referentider

Kalenderår

1.2. Fullständighet

I fördelningen finns ett antal ofördelade poster. Det finns ett antal poster som inte är med i beräkningarna, eftersom de inte är möjliga att fördela per jordbruksföretag. Anledningen är att verksamheterna inte knutna till jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Det totala värdet av de fördelade posterna är 47 108 miljoner. Animalievärden för drygt 2 084 miljoner är ofördelade och består av hästuppfödning (547 miljoner), försäljning av honung och minkskinn (857 miljoner), försäljning av renkött och uppfödning av valpar (680 miljoner).

Ungefär 1 % av de stöd som betalas ut till jordbrukarna kunde inte sambearbetas.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Fördelningen avser EAA:s intäktssida samt produkt- och produktionssubventioner. EAA:s intäktssida på nationell nivå bygger på makrostatistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. Fördelningen av produktionsvärdet bygger på modellberäkningar där

hänsyn tas till att skördarna varierar mellan olika län. Resultaten redovisas också efter driftsinriktning och storleksgrupp åker. Beräkningen tar inte hänsyn till att skörd eller avkastning från djur skulle kunna variera mellan olika storleksgrupper eller driftsinriktningar. Beräkningen tar alltså endast hänsyn till vilket län företaget finns i.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som finns i EAA finns också i denna fördelning. En osäkerhetskälla är att Lantbruksregistret uppdateras med trädgårdsgrödor vart tredje år. Det innebär att arealer och antal företag håller sämre kvalitet för trädgårdsföretag än för företag som odlar jordbruksgrödor eller har husdjur där en uppdatering sker varje år. Intäkterna per yta i växthus eller per hektar varierar stort mellan enskilda företag inom trädgårdsbranschen. I modellberäkningen har ett viktat produktionsvärde per hektar/kvm räknats ut för varje län för blommor, köksväxter i växthus och köksväxter på friland.

2.2.1 Urval

-

2.2.2 Ramtäckning

-

2.2.3 Mätning

-

2.2.4 Svartsbortfall

-

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningen har genomförts genom att värden per hektar/kvm har räknats ut för varje gröda och värden per djur i Lantbruksregistret i juni har räknats ut för de djurslag som ingår i Lantbruksregistret. Beräkningen av värdena bygger på samma principer som de beräkningar som görs inom ramen för EU:s typologi för att klassificera jordbruksföretag. Metoden beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Standardiserade intäkter beräknas alltså per djur och per gröda.

Vegetabilieproduktion

För samtliga grödor skattas en avkastning som kilo per hektar/kvm per län. Denna bygger i de flesta fall på skördestatistik för jordbruksgrödor eller trädgårdsgrödor. Avkastningen per hektar multipliceras därefter med priser hämtade från Jordbruksverkets prisstatistik. I några fall, t.ex. skörden av bruna bönor, bygger avkastningen per hektar på utredningar eller forskarrapporter. Uppgifterna för trädgårdsgrödor bedöms som mindre säkra än uppgifterna för de större jordbruksgrödorna.

Värdet per hektar har därefter justerats för att stämma med den total som finns för grödan i EAA. Justeringen har gjorts genom att det totala värdet har beräknats per län, summerats för riket och därefter stämts av med värdet i EAA. Justeringen har oftast varit i intervallet +/- 5 %. Justeringen kan t.ex. bero på olika priser för fodersäd och brödsäd för en enskild gröda, vilken inte beaktats

tillräckligt väl i per hektar beräkningarna.

I EAA finns inget värde för betesmark. Värde för betesmark har därför inte fördelats.

Animalier och animalieproduktion

En standardiserad intäkt tas fram per djurslag i juni. Intäkten kan sägas bestå av intäktsdelen av en bidragskalkyl/produktionsgrenskalkyl. Beräkningssättet beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Slaktvolymerna hämtas från publicerad statistik om slakt medan animalieproduktion i form av mjölk och ägg hämtas från publicerad statistik om animalieproduktion. Priserna hämtas från prisstatistiken. För att fördela det värde som genereras av ett djurslag, t.ex. nötkreatur, över tid fördelas slaktvärdet som materialiseras i slutet av perioden över hela perioden. Den fördelningsmetod som använts är att djurens tillväxt antas vara konstant under hela perioden. När ett djur lämnar en åldersgrupp får det en intäkt från "försäljning" till nästa åldersgrupp som därmed får en kostnad. En kalvfärdig kviga får en intäkt genom att hon säljs till gruppen mjölkko där hon genererar en kostnad. Denna beräkningsmetod behövs för att företag som t.ex. enbart har kvigor ska få ett riktigt värde av sin animalieproduktion. Osäkerhetskällor i beräkningarna kan vara dödlighet och hur stor andel som rekryteras, t.ex. rekryteringsprocent för mjölkkor och köttkor.

Värdet per djur multipliceras sedan med de djur som finns i Lantbruksregistret 6 juni. Det totala värdet som då erhålls ska då motsvara slaktens värde. "Köp" och "Försäljning" mellan åldersgrupper ska ta ut varandra.

De värden som erhållits har justerats för att helt stämma med EAA. Justeringen har oftast varit i intervallet +/- 10 %. Beräkningen per djur förutsätter att en konstant produktion. Justeringen kan t.ex. bero på att lagerförändringar som beaktas i EAA inte beräknas per djur eller att slakten varit något högre ett år.

Beräkning per företag

Beräkning av värdet per företag i Lantbruksregistret har gjorts genom att värdena per djur och per gröda har multiplicerats med det antal djur och de hektar som finns vid företaget i Lantbruksregistret. Lantbruksregistret år 2013 byggde på en totalundersökning och kvaliteten bedöms som god för jordbruksgrödor och djur. Kvaliteten i Lantbruksregistret för trädgårdsgrödor bedöms som sämre. En undersökning av trädgårdsföretagens struktur gjordes senast år 2011 och arealen av många grödor bygger på dessa arealer tillsammans med information från stödansökningarna.

Beräkning av stöd

Stöden per företag har beräknats genom att IACS har sambearbetats med

Tablå A fördelning av stöd

Grupp	BESKRIVNING	Ingår i LBR	Under tröskel i LBR	Matchar inte mot Lantbruksregistret	Totalt belopp
Kompensationsbidrag	KOMPENSATIONS BIDRAG, EU-FINANSIERING	287 949	3 089	1 845	292 883
Kompensationsbidrag	KOMPENSATIONS BIDRAG, FROM STÖDÅR 2007, SVENSK FINANSIERING	418 675	4 492	2 682	425 848
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 1 BÅR/GRÖNSAKER	939	.	7	946
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 1 GETTER	1 143	15	16	1 174
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 1 POTATIS	3 152	74	22	3 247
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 1 SUGGOR	1 848	3	.	1 851
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 2 BÅR/GRÖNSAKER	152	.	.	152
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 2 GETTER	178	.	.	178
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 2 POTATIS	476	.	.	476
Kompensationsbidrag	LFAN MÅL 2 SUGGOR	132	.	.	132
Kompensationsbidrag	LFAN UTANFÖR MÅL 1 OCH 2 GETTER	28	.	.	28
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, EU-FINANSIERING	985 283	19 246	9 659	1 014 187
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, EU-FINANSIERING-NYA UTMANINGAR	348	9	6	363
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, FROM STÖDÅR 2007, SVENSK FINANSIERING	1 432 462	27 957	13 492	1 473 912
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, FROM STÖDÅR 2007, SVENSK FINANSIERING-NYA UTMANINGAR	116	3	2	121
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, FROM STÖDÅR 2007, ÖVERSKJUTANDE NATIONELL FINANSIERING	16 700	6 849	4 709	28 258
Miljöersättning	MILJÖERSÄTTNINGAR, RASFÖRENINGAR, FÖRSKOTTSBETALNING	.	.	630	630
Djurvålfärd	ERSÄTTNING FÖR KASTRERING AV SMÅGRISAR	244	1	.	246
Djurvålfärd	STÖD FÖR DJURENS VÅLBEFINNANDE, EU-FINANSIERING	46 804	961	528	48 293
Djurvålfärd	STÖD FÖR DJURENS VÅLBEFINNANDE, SVENSK FINANSIERING	68 052	1 398	767	70 218
Gårdsstöd	SYSTEM FÖR SAMLAT GÅRDSSTÖD - UTAN FINANSIELL DISCIPLIN - --% ANPASSNING - R.73/09, AVDELNING III - KALENDERÅR 2013 - BE, DK, DE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, AT, PT, SI, FI, SE, UK	5 758 369	81 013	21 761	5 861 144
Nationellet stöd	NATIONELLT STÖD HÖNS	2 265	.	.	2 265
Nationellet stöd	NATIONELLT STÖD KADAVERTRANSPORT	.	2 868	.	2 868
Nationellet stöd	NATIONELLT STÖD MJÖLK	263 611	2 247	3 057	268 914
Nationellet stöd	NATIONELLT STÖD MJÖLKTRANSP	6	.	14 613	14 618
Nationellet stöd	NATIONELLT STÖD SLAKTSVIN	8 071	.	.	8 071
Hela riket		9 297 002	150 226	73 795	9 521 023
Andel		98 %	2 %	1 %	100 %

Lantbruksregistret. De stöd som avses är de som i EAA definieras som produktstöd, det vill säga stöd som betalas ut per djur eller per gröda och som ingår i baspriset. I Sverige är dessa få och avser främst nationella stöd till jordbruket i norra Sverige. I stöden ingår också produktionsstöden. Dessa återfinns som en kostnadspost i EAA. Exempel på produktionsstöd är gårdsstöd som betalas ut till företaget oavsett vad som produceras eller miljöersättningar vars syfte är att främja miljön.

Investeringsstöd och startstöd som återfinns som stöd till kapital i EAA ingår inte i beräkningen.

Tablå A visar att 98 % av de stöd som ingår i beräkningen har kunnat härledas till ett företag. 1 % av stöden matchar inte mot Lantbruksregistret och 2 % av stöden betalas ut till företag som är så små att de inte ingår i Lantbruksregistret

Fördelning av EAA efter län, storleksgrupp och driftsinriktning

Värden för vegetabilieproduktion och animalieproduktion härleds till varje enskilt företag. Jordbruksföretagets klassificering används därefter för att beräkna värdet per län, storleksgrupp och driftsinriktning. Driftsinriktningen följer svensk typologi som presenteras i JO 35 SM 1401 ”Jordbruksföretagens driftsinriktning 2013, svensk typologi”.

Det finns ett antal poster som inte är med i beräkningarna eftersom de inte är möjliga att fördela per jordbruksföretag. Anledningen är att verksamheterna inte knutna till jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Det totala värdet av de fördelade posterna är 47 108 miljoner. Animalievärden för drygt 2 084 miljoner är ofördelade och består av hästuppfödning (547 miljoner), försäljning av honung och minkskinn (857 miljoner), försäljning av renkött och uppfödning av valpar (680 miljoner).

2.2.6 Modellantaganden

-

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Vart tredje år i samband med att strukturundersökningen genomförs.

3.2 Framställningstid

10 månader efter referensårets utgång.

3.3 Punktlighet

Det statistiska meddelandet publiceras enligt plan

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Det är första gången redovisningen görs.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

-

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Fördelningen bör användas tillsammans med den nationella skattningen som är presenterad i JO 45 SM 1402 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Resultaten av den ekonomiska kalkylen publiceras också i databasen. I databasen uppdateras årligen tidigare års värden med hjälp av senast kända information. Denna fördelning kommer att följa det publicerade SM:t (JO 45 SM 1402) och inte uppdateras.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO45, på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, figurer och korta textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Beräkningsmetoder för EAA på riksnivå redovisas i dokumentet "EAA-bilaga med metodbeskrivning (på engelska)" som finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik. En dokumentation av tillvägagångssättet för fördelningen ges under rubriken 2.2.5. Bearbetning.

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Ytterligare information kan erhållas från Ann-Marie Karlsson, tel. 036-15 59 33, på Jordbruksverkets statistikenhet. Det går även bra att skicka e-post: statistik@jordbruksverket.se.